

Η ΕΝΣΤΑΣΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 937 § 1 ΑΚ

I. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

Σύμφωνα με το ιστορικό αγωγής, το ατύχημα εκ του οποίου οι ενάγοντες αντλούν τις επίδικες αξιώσεις τους, προς αποζημίωσή τους εξ αδικοπραξίας, της οποίας μόνος υπαίτιος δράστης είναι ο εναγόμενος, αλλά και προς χρηματική ικανοποίησή τους, έλαβε χώρα στις ... Ο εναγόμενος, ενιστάμενος, προβάλλει παραγραφή των αξιώσεων αυτών.

II. Η ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το άρθρο 937 § 1 ΑΚ ορίζει ότι η απαίτηση από αδικοπραξία παραγράφεται μετά παρέλευση πέντε (5) ετών, αφότου ο παθών έμαθε τη ζημία και τον υπόχρεο προς αποζημίωση. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται – για την ταυτότητα του νομικού λόγου και επί αξιώσεως ένεκα χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης, του παθόντος εξ αδικοπραξίας¹.

Περαιτέρω,

(α) για να υφίσταται η γνώση του παθόντος ως προς το πρόσωπο του υπαιτίου της αδικοπραξίας (προς έναρξη του χρόνου της ανωτέρω παραγραφής) αρκεί το γεγονός ότι ο παθών γνωρίζει τόσα περιστατικά, ώστε με βάση αυτά να είναι εξ αντικειμένου δυνατόν στον παθόντα να εξακριβώσει χωρίς καθόλου κόπο ή δαπάνη το πρόσωπο του υποχρέου². Έτσι, εάν ο παθών γνωρίζει τον αριθμό κυκλοφορίας του οχήματος που οδηγούσε κατά το ατύχημα ο υπαίτιος οδηγός, θεωρείται ότι γνωρίζει τον υπαίτιο αυτόν

¹ **Απ. Γεωργιάδης**, στον ΑΚ των Γεωργιάδη/Σταθόπουλου, υπό το άρθρο 937 περιθ. αριθ. 4 σελ. 831, όπου και παραπομπές στη συναφή πάγια νομολογία. **Κρητικός**, Αποζημίωση από τροχαία αυτοκινητικά ατυχήματα, έκδ. 1992, περιθ. αριθ. 1100 σελ. 384.

² **Κρητικός**, ανωτ., περιθ. αριθ. 1102. σελ. 385, όπου και παραπομπές.

στον χρόνο κατά τον οποίο περιήλθαν εις γνώση του τα ως άνω κρίσιμα περιστατικά, αφού αυτά και μόνον του επιτρέπουν να εξακριβώσει το πρόσωπο του υπαιτίου αυτού³, με τρόπο απλούστατο, με ένα απλό τηλεφώνημα στις Υπηρεσίες της Τροχαίας και

(β) για να υφίσταται η γνώση του παθόντος ως προς την επελθούσα ζημία του, αρκεί η γνώση της βλάβης του περιουσιακού στοιχείου του, χωρίς να απαιτείται και ο επακριβής προσδιορισμός της ζημίας του αυτής, για την έναρξη του χρόνου της παραγραφής⁴.

Εν προκειμένω, κατά τα διαλαμβανόμενα στο αγωγικό δικόγραφο⁵, οι ενάγοντες (εγνώριζαν από την πρώτη στιγμή, (δηλαδή κατά τον μνησθέντα χρόνο του ατυχήματος), αφενός το ότι το αυτοκίνητο του πρώτου από αυτούς υπέστη ζημία και αφετέρου τον αριθμό του αυτοκινήτου του εναγομένου, καθώς και τη μάρκα του και επομένως ήταν έκτοτε ευχερέστατο να πληροφορηθούν τα πλήρη στοιχεία του ενάγοντος (ονοματεπώνυμο, ασχολία, διεύθυνση κατοικίας του), με απλούστατο και ανέξοδο τρόπο, ούτως ώστε να ασκήσουν την προκειμένη αγωγή τους εναντίον του εναγομένου, εντός του χρόνου της εν λόγω πενταετούς παραγραφής. Ο χρόνος αυτός αρχίζει από την επομένη ημέρα του ατυχήματος (κατά το άρθρο 241 § 1 ΑΚ) και – ως υπολογιζόμενος σε έτη – λήγει στην αντίστοιχη ημεροχρονολογία του τελευταίου (πέμπτου) χρόνου της παραγραφής (κατά το άρθρο 243 § 3 ΑΚ). Μέχρι και την τελευταία αυτή ημεροχρονολογία έπρεπε η προκειμένη αγωγή να ασκηθεί, δηλαδή και να κοινοποιηθεί στον εναγόμενο, δεδομένου του ότι κατά το άρθρο 215 §1 ΚΠολΔικ, η αγωγή είναι σύνθετη διαδικαστική πράξη, διότι αυτή προκειμένου να ολοκληρωθεί απαιτείται και να επιδοθεί στον εναγόμενο.

Όμως, όπως αποδεικνύεται με πλήρη απόδειξη κατά το άρθρο 438 εδάφ. α΄ ΚΠολΔικ από την σχετική επισημείωση του δικαστικού επιμελητή στο άνω δεξιό περιθώριο του αντιγράφου της αγωγής που επιδόθηκε στον εναγόμενο, η αγωγή αυτή του

³ Ad hoc **Απ. Γεωργιάδης**, ανωτ., περιθ. αριθ. 26 σελ. 837.

⁴ **Απ. Γεωργιάδης**, ανωτ., περιθ. αριθ. 16 σελ. 835. **Κρητικός**, ανωτ., περιθ. αριθ. 1115 σελ. 388-389.

⁵ Πρόκειται συνεπώς για δικαστική ομολογία, η οποία (κατά το άρθρο 352 § 1 ΚΠολΔικ) παράγει πλήρη απόδειξη **δεσμευτική για το δικαστήριο** του ότι οι αντίδικοι εγνώριζαν **έκτοτε** (δηλαδή κατά τον χρόνο του ατυχήματος) τα κατωτέρω στοιχεία (αριθμό κυκλοφορίας και μάρκα) του οχήματός μου.

επιδόθηκε μετά την εκπνοή του χρόνου της (πενταετούς) παραγραφής. Γι' αυτό και οι επίδικες αξιώσεις αμφοτέρων των εναγόντων του υπέπεσαν στην παραγραφή του άρθρου 937 § 1 ΑΚ.

Η παρέλευση του χρόνου της παραγραφής αυτής προβάλλεται από τον εναγόμενο και συνιστά ανατρεπτική ένσταση κατά το άρθρο 277 ΑΚ. Ακριβώς δε λόγω της παραγραφής αυτής, συννόμως ο εναγόμενος δικαιούται να αρνηθεί να εξοφλήσει τις ένδικες αξιώσεις (άρθρο 272 § 1 ΑΚ), λόγω του ότι κατά νόμο, μετά την συμπλήρωση (παρέλευση απράκτου) του χρόνου της παραγραφής επέρχεται πλήρης παράλυση των ενδίκων αξιώσεων, ούτως ώστε να καθίστανται ανενεργείς⁶, η δε αγωγή αβάσιμη κατ' ουσίαν, λόγω της απόσβεσης των αξιώσεών τους αυτών⁷.

⁶ Μπαλής, Γενικάί αρχαί, έκδ. 1961, § 136.6, σελ. 365.

⁷ Μπαλής, ανωτ., § 160 σελ. 412-413.